

ENERGIE ZORG & WELZIJN
SMART CITIES WATER
SMART INDUSTRY
CIRCULAIRE ECONOMIE

Commissieplan 2020

Normsubcommissie 390 020 06 'Microbiologische parameters'

COMMISSIEPLAN 2020

NORMSUBCOMMISSIE
390 020 06 'Microbiologische parameters'

DATUM
2020-01-29

NEN Milieu & Maatschappij

Postbus 5059
2600 GB Delft

Vlinderweg 6
2623 AX Delft

(015) 2 690 303

mm@nen.nl

www.nen.nl

Nederlands Normalisatie-instituut

1 Algemene gegevens

1.1 Commissie

390 020 06 'Microbiologische parameters'

1.2 Werkgebied

Normalisatie van methoden voor microbiologisch onderzoek van water (en slib).

Taakomschrijving: het opstellen en actualiseren van nationale normen en het verzorgen van inbreng in Europese en internationale normalisatie van methoden voor microbiologisch onderzoek van water (en slib). Tevens wordt voor horizontale onderwerpen inbreng geleverd op de methoden voor microbiologisch onderzoek van de voedselketen.

1.3 Belang

Voor de volksgezondheid zijn de betrouwbaarheid en vergelijkbaarheid van resultaten afkomstig van microbiologische analyses van groot belang. In de Europese zwemwaterrichtlijn wordt voor de bepaling van *E. coli* en intestinale enterococci bijvoorbeeld verwezen naar, respectievelijk deel 1 en deel 3 van ISO 9308, *Water quality - Detection and enumeration of Escherichia coli and coliform bacteria*, en deel 1 en 2 van ISO 7899, *Water quality - Detection and enumeration of intestinal enterococci*. In de Regeling legionellapreventie in drinkwater en warm tapwater wordt verwezen naar NEN-EN-ISO 11731, *Water quality - Enumeration of Legionella*, voor de eisen aan de wijze van monsterneming en analyse. Tevens staan in de Drinkwaterregeling en het Besluit hygiëne en veiligheid badinrichtingen en zwemgelegenheden verwijzingen naar de verschillende NEN-(ISO)-normen voor microbiologische analysemethoden.

Overzicht van richtlijnen en besluiten die vooral van belang zijn:

Onderwerp	Richtlijn/besluit
Kwaliteit zout/zoet water	<ul style="list-style-type: none"> – Kaderrichtlijn Water (KRW) – Besluit kwaliteitseisen en monitoring 2009 – Regeling monitoring kaderrichtlijn water
Drinkwater	<ul style="list-style-type: none"> – Drinkwaterwet, Drinkwaterbesluit, Drinkwaterregeling – Regeling legionellapreventie in drinkwater en warm tapwater
Zwemwater	<ul style="list-style-type: none"> – Europese zwemwaterrichtlijn – Besluit hygiëne en veiligheid badinrichtingen en zwemgelegenheden
Grondwater	<ul style="list-style-type: none"> – Besluit kwaliteitseisen en monitoring water 2009

DATUM
2020-01-29

PAGINA
3/12

2 Commissiestructuur en relaties

2.1 Nationale structuur

Commissie	Naam
390	Beleidscommissie Milieu
390 020	Milieukwaliteit
390 020 06	Microbiologische parameters
390 020 06/WG 1	Moleculairbiologische methoden
370 009 (samenwerkingsverband)	Microbiologie van de voedselketen

2.2 Internationale relaties

Commissie	Naam	Binding
CEN/TC 230	Water analysis	P
CEN/TC 463	Microbiology of the food chain	P (via 370 009)
CEN/TC 308/WG 1	Characterization and management of sludge - Process control methods	P
CEN/TC 444/WG 4	Test methods for environmental characterization of solid matrices - Biological characterization	P
ISO/TC 34/SC 9	Food products - Microbiology	P (via 370 009)
ISO/TC 147/SC 4	Water quality - Microbiological methods	P

Toelichting:

Voor CEN-commissies geldt dat de normsubcommissie advies en stemrecht heeft op de genoemde Europese ontwikkelingen.

Voor ISO-commissies geldt dat er onderscheid wordt gemaakt tussen P-leden (participants) en O-leden (observers).

P-leden participeren actief aan de ontwikkeling van normen en hebben stemplicht.

O-leden hebben toegang tot de documenten en kunnen reageren, maar zij hebben geen stemplicht.

3 Commissiesamenstelling en stakeholdercategorieën

Onderstaande tabel toont het ledenbestand per 29 januari 2020. Een organisatie (belanghebbende) kan ervoor kiezen om met meerdere personen lid te worden; NEN houdt echter de persoon die bij 'lid' staat als hoofdaanspreekpunt. Het 'tweede lid' ontvangt net als het 'lid' alle documenten en dient als back-up voor het 'lid'. Indien gewenst, kunnen beide personen deelnemen aan de nationale vergaderingen; het 'lid' zal dan wederom het hoofdaanspreekpunt zijn.

Naam persoon	Werkgever	Belanghebbende <i>(indien anders dan werkgever)</i>	Rollen	Categorie stakeholder
Mevr. K.A. Mooijman (Kirsten)	RIVM		Voorzitter	7
Dhr. A. Atsma (Adrie)	Vitens	LMO (Laboratorium Managers Overleg)	Lid WG 1-voorzitter	1
Dhr. H. Bos (Harold)	Waterlaboratorium Noord	LMO	Tweede lid WG 1-expert	1
Mevr. M. Bot (Martine)	Kiwa Inspection & Testing		Tweede lid	4
Dhr. P. Bruinsel (Patrick)	Normec BioBeheer		Lid WG 1-expert	4

DATUM

2020-01-29

PAGINA

4/12

Naam persoon	Werkgever	Belanghebbende <i>(indien anders dan werkgever)</i>	Rollen	Categorie stakeholder
Mevr. E.J.A. van Harmelen-Vrins (Esther)	Kiwa Inspection & Testing		Lid	4
[Vacature]	Eurofins Food, Feed & Water Testing Nederland		Lid WG 1-expert	4
Dhr. R. Italiaander (Ronald)	KWR	LMO	Lid WG 1-expert	7
Dhr. A. Meeles (Arjan)	Xebios		Tweede lid WG 1-expert	6
Mevr. M. Mulder (Marieke)	Biosisto		Lid WG 1-expert	6
Mevr. F.M. Schets (Ciska)	RIVM		Tweede lid	7
Dhr. R. Simons (Ruben)	Normec BioBeheer		Tweede lid WG 1-expert	4
Mevr. C. Smale (Carin)	Xebios		Lid WG 1-expert	6
Dhr. R. Tschumie (Roland)	Het Waterlaboratorium	LMO	Lid	1
Mevr. C.F.J.A.H. Verberne (Carmen)	AQUON	ILOW (Integraal Laboratorium Overleg Kwaliteitsbeheerders)	Agendalid	1
Mevr. E.W. Vissers (Liesbeth)	Aqualab Zuid	LMO	Lid WG 1-expert	4
Mevr. R. Welboren (Ramona)	Dispolab Nederland		Lid	6
Mevr. S. van Willigen (Sharda)	Vitens	LMO	Tweede lid WG 1-expert	1
Dhr. G. Wübbels (Gerhard)	Waterlaboratorium Noord	LMO	Lid WG 1-voorzitter	1
Mevr. L.E. Mout (Laura)	NEN		Secretaris (ook van WG 1)	
Mevr. M. Schoemaker (Marleen)	NEN		Secretariaat	
Mevr. Y.A.M.M. Noort (Yolanda)	NEN		Projectassistente	

Ontbrekende belangrijke stakeholderscategorieën:

Stakeholderscategorie	Reden van niet-deelname
Voorwaarde scheppende organisaties/ opdrachtgevers, controlerende/wetgevende instanties (nr. 2, 8, 9)	Ministeries van Infrastructuur en Waterstaat & Volksgezondheid, Welzijn en Sport zijn vertegenwoordigd door het RIVM.
Adviserende organisaties (nr. 3)	Deze categorie is vergelijkbaar met categorie 4.
Producenten/leveranciers van hoofdproduct, bestaande/nieuwe initiatiefnemers, contextbepalers groter geheel (nr. 5, 10, 11)	Deze categorieën zijn er niet in het geval van deze normsubcommissie.

DATUM
2020-01-29

PAGINA
5/12

Verklaring van de stakeholdercategorieën

	Stakeholders	Omschrijving
1	Directe gebruikers	Eindgebruiker van dienst, proces of product.
2	Voorwaarde scheppende organisaties/opdrachtgevers	Organisaties die de voorwaarden bepalen waaraan het product of dienst moet voldoen. Bijvoorbeeld opdrachtgevers. Wetmatige voorwaarden worden door wetgevende instanties bepaald (zie onder 9).
3	Adviserende organisaties	Organisaties die andere belanghebbenden inhoudelijk kunnen adviseren (bijvoorbeeld ingenieurbureaus, adviesbureaus, consultancy).
4	Uitvoerende/toepassende/dienstverlenende organisaties	Productnormalisatie: organisaties die het product gebruiken/toepassen in hun dienstverlening naar de eindgebruiker toe (bijvoorbeeld aannemer, installateur). Dienstenormalisatie: organisaties die een proces of dienst verlenen aan de eindgebruiker (bijvoorbeeld schuldhulpverlener).
5	Producenten/leveranciers van hoofdproduct	Bij productnormalisatie is dit de hoofdproducent/hoofdleverancier. Bij dienstenormalisatie wordt deze categorie niet gebruikt. De rol van 'producent/leverancier' wordt vervuld door de uitvoerende, dienstverlenende organisatie.
6	Producenten/leveranciers van aanhangende producten en diensten	Bij productnormalisatie betreft dit producenten/leveranciers van producten die als grondstof, halffabricaat of rest-/afvalstof in de productketen voorkomen. Bij dienstenormalisatie betreft het de aanbieders van aanvullende diensten.
7	Onderzoek- en kennisinstellingen	Instellingen die zonder direct commercieel belang kennisleverancier zijn of onderzoek verrichten. Bijvoorbeeld onderwijsinstellingen, laboratoria, onderzoeksinstellingen.
8	Controlerende instanties	Bijvoorbeeld inspectiediensten, certificeringinstellingen.
9	Wetgevende instanties	Overheden.
10	Bestaande/nieuwe initiatiefnemers	Partijen die alternatieve initiatieven ondernemen vergelijkbaar met NEN (normen, certificatieschema's, richtlijnen etc.).
11	Contextbepalers groter geheel	Organisaties (bijvoorbeeld stichtingen, platforms) die op generieke wijze betrokken zijn.

Review belanghebbenden:

- Laatste review belanghebbende partijen in de normsubcommissie: 2018
- Eerstvolgende review belanghebbende partijen in de normsubcommissie: 2020

4 Publicaties

Een lijst met gepubliceerde normen die onder de verantwoordelijkheid van de normsubcommissie 'Microbiologische parameters' zijn gepubliceerd, is op verzoek bij NEN verkrijgbaar.

5 Ambitie, doelstellingen en diensten - Het Serviceprofiel

Tweejaarlijks wordt een klanttevredenheidsonderzoek gehouden onder de normcommissieleden van NEN. Hieruit blijkt dat NEN meer duidelijkheid moet geven over de toegevoegde waarde. Dit doen we door middel van het Serviceprofiel. In het Serviceprofiel wordt de dienstverlening van NEN aan de normcommissie vastgelegd. Het maakt de behoefte van de normcommissie inzichtelijk, waardoor NEN zijn toegevoegde waarde voor de normcommissie kan optimaliseren. Mensen en middelen kunnen zo effectief en efficiënt mogelijk worden ingezet.

Waar bestaat het Serviceprofiel uit?

Het Serviceprofiel is een afspraak op het niveau van de normcommissie. Het gaat om de toegevoegde waarde van de dienstverlening van NEN voor normcommissies. Individuele afspraken met commissieleden worden hierin niet meegenomen.

DATUM
2020-01-29

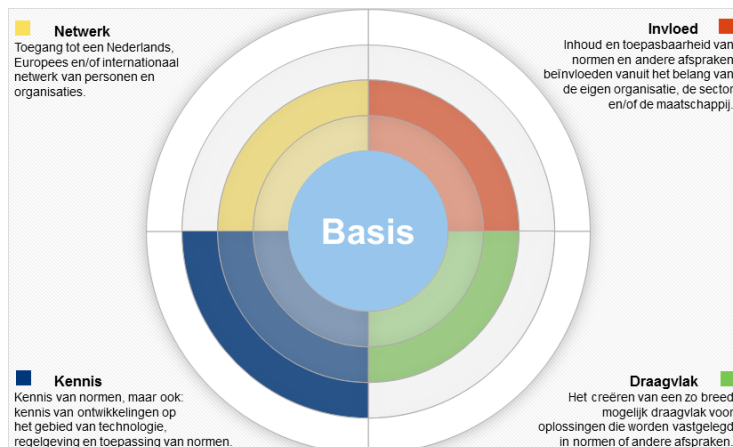
PAGINA
6/12

Het profiel bestaat uit vier aspecten:

- **Invloed:** inhoud en toepasbaarheid van normen en andere afspraken beïnvloeden vanuit het belang van de eigen organisatie, de sector en/of de maatschappij.
- **Draagvlak:** het creëren van een zo breed mogelijk draagvlak voor oplossingen die worden vastgelegd in normen of andere afspraken.
- **Netwerk:** toegang tot een Nederlands, Europees en/of internationaal netwerk van personen en organisaties.
- **Kennis:** kennis van normen, maar ook kennis van ontwikkelingen op het gebied van technologie, regelgeving en toepassing van normen.

Onder ieder aspect zijn verschillende diensten van NEN gecategoriseerd. Ieder aspect is opgedeeld in een basisserviceniveau en in aanvullende niveaus. Aan iedere normcommissie wordt ten minste het basisdienstverleningsniveau geleverd. Het is aan de commissieleden om te bespreken of zij behoefte hebben aan aanvullende dienstverlening.

Door de grafische weergave van het Serviceprofiel wordt het belang van de vier aspecten voor de normcommissie inzichtelijk. NEN kan hier in overleg met de normcommissie zijn dienstverlening op aanpassen.

6 Werkprogramma, doelstellingen en geplande activiteiten

6.1 Focus 2020

De focus in het komende jaar ligt vooral op het:

- actualiseren van nationale normen wordt doorgezet, zodat deze blijven aansluiten op de huidige praktijk in laboratoria.
- nadruk leggen op actieve participatie op internationaal niveau, zodat daar de werkwijze van de Nederlandse laboratoria al in de CEN-/ISO-normen terugkomen.
- tevens wordt zo veel mogelijk getracht om nieuwere technieken op te nemen bij de herziening van de huidige (internationale) normen.

DATUM
2020-01-29

PAGINA
7/12

- voortzetten van WG 1 'Moleculairbiologische methoden' binnen de normsubcommissie, aan de hand van drie hoofdlijnen:
  - (voorbereidende werkzaamheden voor de) ontwikkeling van nieuwe NEN- of ISO-normen voor moleculairbiologische methoden voor specifieke micro-organismen [bijvoorbeeld RT-PCR *E. coli* en/of enterococen, qPCR voor *Legionella (pneumophila)*, maar ook flow cytometry, whole-genome sequencing, MALDI-TOF];
  - validatie/verificatie van "alternatieve" methoden (in overleg met leden van NC 'Microbiologie van de voedselketen' vanwege de ISO 16140-serie);
  - verder brengen van kwaliteitsborging van moleculairbiologische methoden (bijvoorbeeld in overleg met vertegenwoordigers van NSC Ecologie m.b.t. NPR 7394).

6.2 Meerjarenfocus

Veel van de huidige analysemethoden, zowel nationaal als internationaal, zijn gebaseerd op het kweken van organismen op een voedingsbodem. Deze conventionele technieken voldoen goed, maar zijn arbeidsintensief en belangrijker, het resultaat laat enige dagen op zich wachten. Steeds vaker doen methoden gebaseerd op moleculaire technieken hun intrede waarmee selectiever en sneller watermonsters zijn te onderzoeken. Hiernaast worden snelle screeningsmethoden geïntroduceerd. Deze methoden, gebaseerd op moleculaire technieken of sensoren, maken het mogelijk om 'in situ' een voorselectie van potentieel besmette watermonsters te selecteren die nader onderzocht moeten worden in het laboratorium. De nieuwe technieken worden waar mogelijk al wel versleuteld in de huidige methoden, dit gebeurt vaak bij de herziening van de norm. Deze kunnen dan, mits gevalideerd, worden toegepast.

Veel nationale regelgeving komt voort uit Europese wetgeving. Hierdoor is het essentieel om de Europese normalisatie-activiteiten met veel aandacht te volgen. De focus van de subcommissie ligt al enkele jaren op internationale normalisatie en minder op nationale normalisatie; waarbij het aantal nationale normen verder afneemt en wordt vervangen door internationale normen. Tot slot heeft de commissie de ambitie om daar waar horizontale normalisatie tussen voedingsmiddelen- en watermicrobiologie gerealiseerd kan worden, dit te stimuleren. Zie voor meer informatie het werkprogramma in bijlage A, bijvoorbeeld de ontwikkeling van een Nederlands voorwoord bij de meer generieke ISO-normen voor microbiologie van de voedselketen.

6.3 Nationaal werk

Zie bijlage A.

6.4 Europees (CEN) werk

Zie bijlage A.

6.5 Internationaal (ISO) werk

Zie bijlage A.

DATUM
2020-01-29

PAGINA
8/12

6.6 Overige afspraken

- NEN voert het secretariaat van de subcommissie.
- Normcommissie 390 020 'Milieukwaliteit' benoemt de leden van de subcommissie.
- De leden brengen deskundigheid in namens een organisatie of op persoonlijke titel. Voor het draagvlak van de normen is een goede terugkoppeling met de achterban van groot belang.
- Informatieoverdracht vindt plaats via verslag, documentenstroom, rapporteur (bijvoorbeeld voorzitter/deskundige) of NEN-consultant, door de subcommissie vast te stellen.
- De secretaris van de subcommissie informeert de normcommissie over de activiteiten van de subcommissie via een beknopt (schriftelijk) verslag.
- De subcommissie heeft een vergaderfrequentie van ongeveer 2 keer per jaar een halve dag.
- Voor afspraken met betrekking tot taken en verantwoordelijkheden voor de subcommissie wordt verwezen naar het overzicht in bijlage B.
- Voor afspraken met betrekking tot taken en verantwoordelijkheden voor het secretariaat wordt verwezen naar het overzicht in bijlage C.

7 Lidmaatschappen van werkgroepen

7.1 Lidmaatschappen van Europese werkgroepen

Aangezien alle internationale normen in mondiale werkgroepen worden ontwikkeld, zijn er geen Nederlandse experts betrokken bij de Europese werkgroepen. NEN is als "observer" lid bij de werkgroepen voor het geval er nieuwe ontwikkelingen zijn, waardoor betrokkenheid van Nederlandse experts wel noodzakelijk blijkt te zijn.

7.2 Lidmaatschappen van internationale werkgroepen

Wergroepnummer	Wergroepnaam	Naam expert
ISO/TC 147/SC 4/WG 2	Coliforms (<i>E. coli</i> and other coliforms)	Dhr. Wübbels
ISO/TC 147/SC 4/WG 17	<i>Legionella</i> by PCR	Dhr. Atsma, dhr. Italiaander, dhr. Wübbels, mevr. Vissers
ISO/TC 147/SC 4/WG 22	Quality control of membrane filters	Dhr. Atsma, mevr. Van Harmelen-Vrins, mevr. Mulder, mevr. Smale, mevr. Welboren, dhr. Wübbels
ISO/TC 147/SC 4/WG 25	Waterborne and nosocomial bacteria	Dhr. Atsma, dhr. Wübbels

8 Evaluatie en voortgangsrapportage

Een evaluatie van de activiteiten van het commissieplan van het voorgaande en lopende jaar is terug op te vragen in de halfjaar- en jaarrapportage. Deze wordt op verzoek aan de commissieleden verspreid.

BIJLAGE A: Werkprogramma en geplande activiteiten

Voorafgaand aan de tabel met alle onderwerpen wordt eerst onderstaand figuur met de diverse stadia van normontwikkeling getoond. Meer achtergrondinformatie hierover kunt u opvragen bij de secretaris van de normsubcommissie Microbiologische parameters en is ook te vinden in de introductiepresentatie voor nieuwe leden.

Development of standards (ISO/CEN)

Under Vienna Agreement

Stages	CEN	ISO
0) Preliminary [optional]	Preliminary Work Item (PWI)	Preliminary Work Item (PWI)
1) Proposal [mandatory]	Activation of New Work Item (NWI)	New Work Item Proposal (NP) <i>[enquiry within ISO/TC 147/SC 4 – national committees can vote and comment]</i>
2) Preparatory [optional]	Working Draft (WD)	Working Draft (WD) <i>[commenting possibility in WGs]</i>
3) Committee [optional]		Committee Draft (CD) <i>[internal enquiry within ISO/TC 147/SC 4 – national committees can vote and comment]</i>
4) Enquiry [mandatory]	Draft European Standard (prEN)	Draft International Standard (DIS) <i>[public enquiry – national committees can vote and comment]</i>
5) Approval [optional]	Draft European Standard for Formal Vote (FprEN)	Final Draft International Standard (FDIS) <i>[national committees can vote and comment]</i>
6) Publication [mandatory]	European Standard (EN)	International Standard (ISO)

DATUM

2020-01-29

PAGINA

10/12

Norm	Titel	Type werkzaamheden
Ontw. NEN xxxx:202x	Water - Detectie van <i>Escherichia coli</i> in drinkwater met behulp van reversed transcriptase-PCR (RT-PCR)	Start normontwikkeling
NPR 7394:2016	Water - Algemene principes bij kwaliteitsborging van moleculairbiologisch onderzoek	Start van de herziening in samenwerking met NSC Ecologie
Nederlands voorwoord voor o.a. ISO 19036	ISO/FDIS 19036 'Estimation of measurement uncertainty for quantitative determinations'	In samenwerking met NC 'Microbiologie van de voedselketen' een Nederlands voorwoord toevoegen aan enkele meer generieke ISO-normen voor microbiologie van de voedselketen
ISO/NP 7704 (parallel met CEN)	Water quality - Requirements for the performance testing of membrane filters used for direct enumeration by microbiological culture methods	Input leveren op het uitvoeren van de herziening 2020: Committee Draft (CD)-stemming
ISO/PWI 11133 (parallel met CEN)	Microbiology of food, animal feed and water - Preparation, production, storage and performance testing of culture media	Input leveren op het uitvoeren van de herziening samen met NC 'Microbiologie van de voedselketen' 2020: Committee Draft (CD)-stemming
ISO/FWI	Water quality - Enumeration of culturable microorganisms - Colony-counting by inoculation using a low-nutrient agar culture medium	Mogelijke start van het project 2020: New Work Item Proposal (NP)-stemming
ISO/FWI	Water quality - Recovery and detection methods for <i>Acinetobacter baumannii</i> in aquatic ecosystems	Mogelijke start van het project
ISO/FWI 9308-4	Membrane filtration method for enumeration of <i>Escherichia coli</i> in bathing water/recreational water	Mogelijke start van het project
ISO/FWI 12869-2	On-site <i>Legionella</i> qPCR	Mogelijke start van het project
Mogelijke herziening diverse (EN)-ISO-normen	Voor circa zes normen zijn tijdens de afgelopen periodieke herziening commentaren ingediend waardoor de herziening van deze normen zou kunnen starten. Bijvoorbeeld: <ul style="list-style-type: none"> • ISO 9308-serie '<i>Escherichia coli</i> and coliform bacteria' (met name deel 2) • ISO 7899-serie 'intestinal enterococci' • ISO 19458 'Sampling for microbiological analysis' • ISO 6461-2 'Sulfite-reducing anaerobes (clostridia) - Part 2: Method by membrane filtration' • ISO 6222 'Culturable micro-organisms' • EN 14486 'Water quality - Detection of human enteroviruses by monolayer plaque assay' 	Mogelijke start van herzieningen van deze normen (in de meeste gevallen zijn deze ook overgenomen als Europese norm), dit wordt besproken bij de ISO/TC 147/SC 4/WG 25-vergadering.
ISO 19458:2006 (overgenomen als NEN-EN-ISO)	Water quality - Sampling for microbiological analysis	Eind 2020: Input leveren in het kader van de 'vijfjaarlijkse' periodieke herziening
ISO 6222:1999 (overgenomen als NEN-EN-ISO)	Water quality - Enumeration of culturable micro-organisms - Colony count by inoculation in a nutrient agar culture medium	Eind 2020: Input leveren in het kader van de 'vijfjaarlijkse' periodieke herziening
ISO 15553:2006 (overgenomen als NEN-ISO)	Water quality - Isolation and identification of <i>Cryptosporidium</i> oocysts and <i>Giardia</i> cysts from water	Eind 2020: Input leveren in het kader van de 'vijfjaarlijkse' periodieke herziening
ISO 16266:2006 (overgenomen als NEN-EN-ISO)	Water quality - Detection and enumeration of <i>Pseudomonas aeruginosa</i> - Method by membrane filtration	Eind 2020: Input leveren in het kader van de 'vijfjaarlijkse' periodieke herziening

DATUM
2020-01-29

PAGINA
11/12

BIJLAGE B: Taken en verantwoordelijkheden normsubcommissie

- De normsubcommissie is verantwoordelijk voor de totstandkoming, de implementatie en de actualisering van methoden voor microbiologisch onderzoek van water (en slib). Normcommissie 390 020 'Milieukwaliteit' heeft deze taken gedelegeerd aan de normsubcommissie, maar de normcommissie blijft verantwoordelijk voor de gepubliceerde norm(ontwerp)en.
- De normsubcommissie is verantwoordelijk voor de Nederlandse inbreng bij Europese en internationale normalisatie op het desbetreffende gebied. Dit betreft het stemmen en leveren van commentaar op stemdocumenten en het vaststellen van de Nederlandse standpunten, die door Nederlandse delegatieleden worden ingebracht bij vergaderingen van internationale commissies (TC), subcommissies (SC), werkgroepen (WG) of taakgroepen (TG).
- De normsubcommissie geeft aan de compartimentgerichte normcommissies advies over de samenstelling van de Nederlandse delegatie bij vergaderingen van internationale commissies, subcommissies, werkgroepen of taakgroepen. De desbetreffende normcommissie(s) stellen de Nederlandse delegatie vast.
- De normsubcommissie geeft aan de compartimentgerichte normcommissies technisch advies over voorstellen voor nieuw werk (NWIP) en vijfjaarlijkse toetsing van normen (systematic reviews). De desbetreffende normcommissie is verantwoordelijk voor het uiteindelijke Nederlandse stemadvies, omdat beleidsmatige aspecten een (grote) rol kunnen spelen bij het bepalen van het Nederlandse standpunt hierover.
- De normsubcommissie is verantwoordelijk voor het afstemmen en promoten van het Nederlandse standpunt met norm(sub)commissies binnen en buiten het werkgebied.
- De normsubcommissie wisselt intern en extern informatie uit over initiatieven die relevant zijn voor het werkkterrein van de normsubcommissie.

DATUM
2020-01-29

PAGINA
12/12

BIJLAGE C: Taken en verantwoordelijkheden secretariaat

Secretariaatsvoering en ondersteuning standaardisatie-/normalisatieactiviteiten:

- Organisatie normsubcommissievergaderingen
- Bijwonen vergadering
- Opstellen agenda (in samenwerking met de voorzitter)
- Verslaglegging vergadering
- Contact onderhouden met normsubcommissieleden
- Verzorgen documentenstroom
- Ledenbestand normsubcommissie (administratie en aantrekken nieuwe leden)

Bewaken kwaliteitseisen:

- Redactie van (concept) normen (conform NEN-eisen)
  - Normtechnische adviezen
  - Verwerken werkdocument in NEN-template
  - In overleg met deskundige verwerken van commentaar na openbare kritiekronde
- Bewaken onderlinge consistentie van samenhangende normen (wetgeving)

Communicatie:

- Intern: binnen NEN Milieu & Maatschappij en tussen NEN Milieu & Maatschappij en NEN-clusters voor andere vakgebieden
- Extern: informeren en betrekken van relaties
- Breed: informeren van belanghebbende partijen
- Bevorderen gebruik en implementatie van normen

Coördinatie op nationaal en internationaal niveau:

- Onderhouden netwerk op beleidsmatig en uitvoerend niveau, nationaal en internationaal (CEN, ISO)
- Overleg en terugkoppeling met financiers
- Coördinatie intern: tussen NEN-Management Center en norm(sub)commissies
- Coördinatie extern: overleg met andere commissies en belanghebbende partijen
- Deelname aan CEN- en ISO-werk, Nederlandse inbreng verzorgen door:
  - Commentaar leveren en stemmen
  - Inbrengen van Nederlandse standpunten bij internationale vergaderingen via Nederlandse delegatieleden of door directe deelname
  - Overname van CEN- en ISO-normen
  - Inbrengen van nieuwe Nederlandse initiatieven bij CEN of ISO